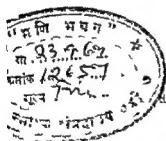

આઝાદીના ગીત

સંગ્રહ કરનાર
આર. એન. પરિખ

૯૬

‘નથી બળ્યું અમારું પંથ શી આફત ખડી છે
ખબર છે એટલી કે માતની હાકલ પડી છે.’

પ્રમાણિક
આર. એન. પરિખ
રાણપુર

કિંમત ૦-૦-૬

(૨)

‘આઝાદીની તમન્ના’

એ શિર જાવે તો જાવે, પર આઝાદી ધર આવે,
 એ જાન કના હો જાવે, પર આઝાદી ધર આવે. ૧
 જો આગે કહમ હાથા, જો અળ નહિ રહેનેવાલે;
 જો યજ્ઞીન અપને પાયા, જો કળી નહિ રહેનેવાલે. ૨
 જે નવજવાનોં કી સેના, અળ નહિ રહેનેવાલી,
 જે નવજવાનોં કી સેના, અમ નહિ રહેનેવાલી. ૩
 હમ ખૂતી છગર કે પાલે, દુરમન કો પિયાનેવાલે,
 હમ નહિ હે શુઝલિલ આદમ, હમ કહા સો કરનેવાલે. ૪
 અમ ગરદન હમે હાથ, નહિ જુલમો સે મુકનેવાલી,
 અમ સિતમ કે કરનેવાલે, અમ બંદુક જલદી હાથે ૫
 હમ ખડે હે ધર કે સીના, અમ ગોલી ચલાનેવાલે,
 અલ ખતા દે તાકત તેરી, અળ હમ નહિ રહેનેવાલે. ૬
 હમ મરેગે લડતે લડતે, નહિ લાખ મરનેવાલી,
 મયદાન ન હોગા ખાલી, જખતક ન હો ખુસદાલી. ૭
 અમ મંજૂર હમે હમ મરના, અલ અપના સાજ સગલે,
 અલ જતા દે તાકત તેરી, અમ હમ નહિ રહેનેવાલે. ૮

ટાપીવાળાના ટાળા ઉતર્યા

ટાપીવાળાના ટાળા ઉતર્યા,

ઉતર્યા કાંઈ આયમલે આવારે -

પરદેશી બુખ્યા ટાપીવાળા

લીલી લીમડીને ગીડી છાંવડી,

ગીરમળાં કાંઈ નદીએ ફેરા નીર રે—પરદેશી०

જાળિ આગે તે કાપલ ટટકતી,

ઉડતાં કાંઈ રૂઝા હસ ને મોર રે—પરદેશી०

પુરી ખેંચતી બેઠી દેશની,

અટારીએ કાંઈ બેરવના વાણુકાર રે—પરદેશી०

ધેર ધેર તે ખુવડા બોલીયા,

રેવા લાગ્યાં કાંઈ આનને સિયાળ રે—પરદેશી०

ધરમી રેલે તે મેલી ખુસકા,

અધરમીના આનંદનો નદિ પાર રે—પરદેશી०

નાળા રોકે તે બાર વર્ષની,

માની ય પેલાં મરે છે નાના બાળ રે—પરદેશી०

ધરણી સુકાઈને થઈ વાંઝણી,

કારમાં બેઠાં કળજીજના ધાવ રે—પરદેશી०

સુના મોરા ને સુના ગાયરો,

સુના સુના પાણીપારીના માટ રે—પરદેશી०

લાંબી લગવાડો ફેરી મોરલી

કામધેનું કાંઈ કારખાને કપાય રે—પરદેશી०

આખ્ય' આણને આપી કાઢીઓ,
આલ્યાં કાંઈ કાળા કાપ રે—પરદેશી.

દંડી શાળાને વટયા રેડીયા,
કારીગરોના કાપી નાખ્યા હાથ રે—પરદેશી.

કજ્યા કરાવી ભાષ ભાષમાં,
પોતે મધ બેઠા મોટા છુપ રે—પરદેશી.

આલ્યા ઝોઢીને એવી કાંચળી,
ઝોળખીયા નહિ અંતરના મોરોગ રે—પરદેશી.

કરી કચેરી ઉંચે કુંગરે,
વાળવા બેઠા દેશ જેરા દાટ રે—પરદેશી.

વાળ્યા લુંગળ ને આપી ગાડીયો,
હુમાડાના ઉડે ગોટગ ગોટ રે—પરદેશી.

વધ્યા કામદાને વધી કારોડે,
વધીયાં કાંઈ કજ્યા ને રોગ રે—પરદેશી.

વધીયો વધ્યા ને વધ્યા ડોકટરો,
વધીયાં કાંઈ કજ્યા ને રોગ રે—પરદેશી.

એવો વેરો તે નાખ્યો આકરો,
બેઠુતોને ખાવા ન મળે ધાન રે—પરદેશી.

મરવા ગમડા ને મરે કુંપડા,
માઢી જાયા પરદેશી પીડાય રે—પરદેશી.

દાદા બોલ્યા ને લોકે સાંભળ્યું,
પુપુરી તોય ન આવી શુદ્ધ રે—પરદેશી.

વરસે વરસે મોટેરા મળે,
 કાઢવા લાગ્યા અંતરની વરાળ રે—પરદેશી૦
 આખે પાટા બાંધ્યા લોકને,
 કુચો છં ને ડુંગળાવી નાખ્યા ખાસ રે—પરદેશી૦
 ડેરા નાખ્યો એણે ડોકમાં,
 હાથે પગે જડી લીધી જાંજીર રે—પરદેશી૦
 કાં તો દારૂનો દેશના દાયદો,
 અથવા મરણો માટે મહિ કપાય રે—પરદેશી૦
 એવે માધીજી આળ્યા મોખરે,
 કુચ મુગની ઉડાડી છે ઉંચ રે—પરદેશી૦
 દેશ તણો એ સાચો દોકરો,
 કર્મવીર, કસ્તુરખાના કંચ રે—પરદેશી૦
 જર્મન ગાળ્યા ને ગાજી મેદની,
 સરકારની બદારે ધાયા લોક રે—પરદેશી૦
 નાજા વાળાએ નાજા ધીરીયા,
 શુરવીરોએ રડ્યા કાંઈ લોક રે—પરદેશી૦
 જાતે આળ્યો તે કાળો કાયદો,
 ચમકી છડી દેવત ચોપાસ રે—પરદેશી૦
 સાચું કહેતાં ને સાચું બોલતાં,
 માધીજીએ સોખબું હામેડામ રે—પરદેશી૦
 એ દિવસ બધે પાળીયો,
 હાટકે હાટકે પાટી દીધી હડતાલ રે—પરદેશી૦

રૂઢી સરકાર રાંધે લોક પર,
 ટુટી ખાખા જાણે વરુઓ ને વાલ રે—પરદેશી૦
 હામે હામે જાણે ગોઠવી,
 હામે હામે ઉઘાડ્યા જલન રે—પરદેશી૦
 એવો લુલમ એણે આલ્યો,
 કહાણી કહેતાં કાળજી કટકા યાત્ર રે—પરદેશી૦
 ટુઠો મારેલું વચન તોડીયું,
 સળગી ઉઠ્યા સાચા મુસલમાન રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીને કહેજી મોકલ્યા,
 ત્યાંથી માને બેઠા માફા દીત રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીએ પણ આલ્યા,
 કાંઈશું અથવા વાગશું સરકાર રે—પરદેશી૦
 ગાંધીજીએ લીધા હાથમાં,
 માડીમાયા દિન્દુ મુસલમાન રે—પરદેશી૦
 મહેસ માનીને જાણે જોલમાં,
 છાતી પર કીડાળે જંદુક રે—પરદેશી૦
 માતા જોડું રે દેડું રાખજો,
 દીવમાં તમે રાખજો ન જાંખ રે—પરદેશી૦
 માળા છોડે હ તમે જાળકા,
 એ છે મુલામીતું ધર રે—પરદેશી૦
 વઢીલો તમે વઢીલાત છોડજો,
 તમારા પર એ રાજ્યના ધંબ રે—પરદેશી૦

ઝેની સલામા જરી નહિ,
 ઝે કમચાને લીલા ધણી ભોગ —પરદેશી.
 ગાંધીજીને પુષા જેલમાં,
 સરકારને હિરે લાગી લાય રે—પરદેશી.
 પાલા કમચીયા ઝેના રાજ્યના,
 ડાલતા ઝેના મીઠાસન રે ખાય —પરદેશી.
 તાજ પડુ પડુ ચાલ છે,
 પુરેપુરું બરાપુરું તેડું પાપ —પરદેશી.

(૪)

સરકારી નોકરી

જમ થાયે સરકારી નોકરી રે,
 જેણે પકડ્યા ચુરા સરકાર,
 કરે સરકારી નોકરી આ સમે રે,
 દેશકોદી પૂરા કહેવાય.
 દેશકોદી બનીને જીવવું રે,
 હિંદમાતાની કૃપા ભજવાય,
 પેટ કાળે કુળાડે દેશને રે,
 દેશ દેશે લાખો દિલકાર.
 નથી સરકાર કામની પોષતી રે,
 ચોલનારો પ્રભુ બળવાન;
 પટેલાઈ ને નોકરી સર્વનાં રે,
 હાથો નાજનામાં ખરી હામ;

ધન્ય વેળા, ધડી આ ધન્ય છે, રે
 નોકરીને લગાવે લાલ.

(૫)

કરો સાંધા ઢીલા

કરો સાંધા ઢીલા સરકારના રે,
 રાજ્ય છોડીને શુદ્ધ અસહકાર:
 રાજ્ય પરદેશીઓનું ના ટકે રે,
 દેશીઓ જો તજે સહકાર:
 રાજ્ય પરદેશીએ આ હિંદનું રે,
 લુટ્યું નાશું હજારો લાખ:
 રાજ્ય પરદેશીએ આ હિંદના રે,
 બધા ધધાનો કીધા નાશ:
 રાજ્ય પરદેશીએ આ હિંદનાં રે,
 લૂંટ્યા વસ્ત્રો, ઘી, દૂધ ને ધાન્ય:
 બડીબડી નોકરીઓ સામને રે,
 છોટી છોટીમાં હિંદનાં બાળ:
 દૂધ, માખણ ને મેવો સામને રે,
 પૂરું પામે ન હિંદીઓ ધાન્ય:
 સારૂંબી છે ગોરાને જીવમાં રે,
 હિંદી નેતાને ડાકુ મનાવ્યું -
 માટે બાળો સરકારી નોકરી રે,
 પ્રભુપથે વળો ધરી હાથ.

(૬)

અમે મિખાલી પૂર્ણ સ્વરાજ્યના રે,
 ગત હોમીને લેશું સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા ધધાની આ સમે રે,
 ધૂન લાગી છે લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી ચિંતા કુટુંબની આ સમે રે,
 ચિત મોટકું છે લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા ઝરખા મહેલની રે,
 મરી શીડીને લેવું સ્વરાજ્ય—અમે
 નથી પરવા જલિમના જુલમની રે,
 મોત ભેટીશું લેવા સ્વરાજ્ય—અમે
 આજ મસ્તી છે પૂર્ણ સ્વરાજ્યની રે,
 માત લારમનો જયજયકાર—અમે

(૭)

અમે હરતા નથી

અમે હરતા નથી કહી જુલમથી રે,
 જુલમીનો જગતમાં નાચ છે રે,
 સત્તરાદીનો જયજયકાર—અમે
 જુલમ સામે નીકર શબ્દ કુઝરું રે,
 બલે માથું ને ધડ લુહાં થાય—અમે
 નદિ નમથું અમે સરકારને રે,
 બલે કાપાના કટકા થાય—અમે
 તોપ, જંદક, ઝેલુખ જુદાં મગે રે,
 નદિ કાવે જલિમ સરકાર—અમે

(૮)

પ્રાણ થકી પ્યારી

પ્રાણ થકી પ્યારી રે, અમને આઝાદી માતની.

સર્વસ્વ દેશું પાછું ન જોશું;

લેવા આઝાદી માતની—પ્રાણ૦

વધો હજારો ઓળંગી જઈશું;

આશિય વરસે માતની—પ્રાણ૦

હરી કેસરિયાં માંડીશું મોરચા;

તોડીશું બેડીઓ માતની—પ્રાણ૦

ધૂમે બગીચા આઝાદી જંગે;

સાધે આઝાદી માતની—પ્રાણ૦

(૯)

નહિ હઠશે, નહિ હઠશે,

બહાદૂરો પાછા નહિ હડશે.

લડશે લડશે સમરાંગણમાં,

છોતે ફના થવાય—પાછા૦

કુરબાની કરતાં નહિ યાદ,

ધૂમે રણમેદાન—પાછા૦

ભુલમધંટીમાં છોતે પીલે,

રોતાની સરકાર—પાછા૦

જીભોથી રોળાયાં જગમાં,

લાખો જુલમી રાજ—પાછા૦

રણે ચડેલા સત્યામહીઓ,

નમાવશે સરકાર—પાછા૦

(૧૦)

યુવકો યુકાવળે રે, ભારત આઝાદી જંગમાં
 લાગે યુવાની ધરમાં ભરાયે,
 આવી યુકાવે જંગમાં—યુવકો
 લાગે યુવાની કાયર બન્યાથી,
 બેયો યરા સંગ્રામમાં—યુવકો
 દીપે યુવાની માથું મેલ્યાથી,
 ભરતી યાઓ રથદરંગમાં—યુવકો
 કરી કેસરીયા મહિને મોરચા,
 ભારત આઝાદી જંગમાં—યુવકો

(૧૧)

નાહિ રખની નહિ રખની

નહિ રખની, નહિ રખની, સરકાર, જલિમ નહિ રખની,
 મુસલમાન કા મક્કા ખોવા, મુસલમાનકા મક્કા ખોવા,
 મિખખો કા દરબાર,—જલિમ
 જલિયાવાલા બાગ કે બીતર, નિશાનો પર ગોળી ચલાકર,
 મારે કે દુનગ,—જલિમ
 પેસાવરકે ચોકકી અંદર, નિરોંપો પર ગોળી ચલાકર,
 મારે દેક દુનગ,—જલિમ
 બપાહીર કા પોંગર પાયા, વલ્લભભાઈ કા પોંગર પાયા,
 મધીજી કા પોંગર પાયા, સેન બોઝ કા પોંગર પાયા,
 અંસી દે જલકાર,—જલિમ

(૧૨)

પરદેશી હુંટારા

પરદેશી હુંટારા ભારતને હુંટી જાય છે
 ભારતને હુંટી જાય છે ભારતને ચુસી ખાય છે—પરદેશી.
 ભારતમાં જ્યારથી આવ્યા મનમાની હુંટમાં ફાવ્યા
 મુઠરેલા હુંટારા—ભારતને
 ‘ખાધું’ ખોધું ભારતમાં મતિભ્રષ્ટ થઈ સ્વારથમાં
 મતલબખીયા હુંટારા—ભારતને.
 ઘેષા ભારતનું મયડયા કાઢા કાપીને કચડયા
 સેતાની હુંટારા—ભારતને,
 દૂસ્તી થઈ દૃષ્ટી કીધી સારી શક્તિ હરી લીધા
 બેવચની હુંટારા—ભારતને.
 હથિયારો ફેંસના લીધા ગુલામ બનાવી દીધા
 હિંચકારા હુંટારા—ભારતને.
 કેહી સમ ભારત કીધું ના જાપી કરવા દીધું
 મહા નિર્દય હુંટારા—ભારતને.
 રસકસ મૌ ચુસી ટળવળતા અન્નાવણુ કીધા
 નિષ્કુર એ હુંટારા—ભારતને.
 માદરી વેધે આવ્યા કરી ધમ ભ્રષ્ટ પટલાવ્યા
 વિધર્મો હુંટારા—ભારતને.
 ઠંડેરા જુઠા પીટયા લાલચ દેખાડી હુંટયા
 ‘હુંટારા’ હુંટારા—ભારતને.

મામુલી મિલકત માટે અણુસોલી મિલકત છુટે

દિવસના છુટારા—ભારતને.

ઢોર મુંગ કાંઈ 'સ્વા જઈ કસાઈ ઘેરે વેચ્યા

હત્યારા છુટારા—ભારતને.

પિંદારા ચોર જુવાબ્યા દીન ખેડુતને દુભાવ્યા

કૃતખી છુટારા—ભારતને.

આપો ના છુટ જરા જો પોખારા મણશે બધાએ

શૂખ્યા જો છુટારા—ભારતને.

(૧૩)

૯

તારા વાગે નગારા

તારા વાગે નગારા હવે મોતના રે,

હજી ચેતીએ જો સરકાર—તારાં

તારી સત્તાના હિખડે મુળીયાં રે,

હજી ચેતીએ જો સરકાર—તારાં

તારી લોપોમાં હિમશે ઝાડવાં રે,

તારા ઘડની ચારો ખાખ—તારાં

તારી જેલોથી કાઢ ડરતું નથી રે,

તારી ધમકીના ભાગ્યા જુત—તારાં

તારી ગોળી તો પુલ મણી કીમતું રે,

અમ માથે છે રામ રખવાળ—તારાં

તારા પુરવના પાપ પેદા થયાં રે,

તારા પાપે દુખે તારું નાવ—તારાં

આપ લાગે છે ત્રીસ ફાટી જીવના રે,
 તેને તાપે ગળે તારા હાડ—તારાં
 જલ્દીયાંવાળાના લોહી ધગી ઉઠશે રે,
 ધગે સાધુ જતીનના આપ—તારાં
 સ્વર્ગમાંથી શહીદ બોલી ઉઠશે રે,
 ઉઠે ચાપોના ગેબી પોકાર—તારાં

(૧૪)

મોહન મીડું પકાવે.

દાંડી તણા કીનારે મોહન મીડું પકાવે, મોહન મીડું પકાવે સૈનિક સૌ પકાવે.	દાંડી.
એકસોને ચાર ચોદા બાપુની સંગ ચાસે, સત્યામહી પકાવે સરકાર તે ઝૂંટાવે.	દાંડી.
અહિંસાતણા સૈનિકા શસ્ત્રો વિના ઝુઝુમે, સરકારી ભુદ્ધ સામે ગાંધીજી શીર ઉઠાવે.	દાંડી.
સ્વતંત્રતાને કાળે અપુર્વ યુદ્ધ જમાવે, નેરો જગત ન બેધું આ રાજ્યને ઉખાડે.	દાંડી.
અહિંસા તણા એ વીરો સગરસ સરસ પકાવે, દુનીઆમાં સૌથી મોટો સૌ ફાદને નમાવે.	દાંડી.
ભારત તણા સંતાનો સૌ જીવને સ્વીકારે, મહાત્મા જો દમ બતાવે ભરતીનાં પુર આવે.	દાંડી.
એ છુલ્લી કર જો બજે ખીબ પછી તોડાશે, સ્વાતંત્ર્ય વીણુ હિંદાસી મોહન મીડું પકાવે.	દાંડી.

જાલીએ તણાસીતમગને બડીઁ એ નમાવે,
 પડકારથી મૂળવે સત્તનનને એ ડાવાવે. દાંડી
 આપોને ભોગ વીરો માનાને દાગ આજે,
 સ્વતંત્ર્ય યુદ્ધ માટે વીર હાક આજે ગાજે. દાંડી.

(૧૮)

મહાત્મા ગાંધીજીના ગુણ ગાન

મનમોહન બલિહાર ગાવીજી !
 શુર સૈન્ય મદદાર ગાધીજી !
 નુતન યુગ ધડનાર ગાધીજી !
 હૈવી તેજ ચમકાર ગાધીજી !મનમોહન

જગત માતૃનું શુર ગાધીજી !
 માનામૃતનું શુર ગાવીજી !
 ભારત બસી શુર ગાધીજી !
 દિલ દરિએ ભરપુર ગાધીજી !.....મનમોહન

ગાય ગોપ ગોપાલક ગાધી !
 સત્યાગ્રહ સંચાલક ગાધી !
 હિંદ જનોના તારક ગાધી !
 જગત સર્વ ઉદ્ધારક ગાધી !મનમોહન

ખાદી પ્રજ્ઞતા તોલ ગાધીજી !
 આશુષણ અનમોલ ગાધીજી !
 કુલ કુંજ કસ્તોલ ગાધીજી !
 રાષ્ટ્ર ચેતના જોલ ગાધીજી !.....મનમોહન

સૌરાષ્ટ્ર મુદ્રણાલય રાણપુરમા એચ. એમ. પંડ્યાએ છાપ્યું.

બલિષ્ઠકાર ટીકોટા

૨૧૬ ટીકોટોની ચોપડી : કિંમત ચાર આના
 ૪૮૦ ટીકોટોની ચોપડી : કિંમત આઠ આના
 ૧૦૦૮ ટીકોટોની ચોપડી : કિંમત એક રૂપિયો

મહાત્મા ગાંધીજી,

ધોલેરા સત્યાગ્રહ સંગ્રામના સરહારો અને
 હિન્દના વ્યક્તિતા નેતાઓ વિગેરેનાં ફોટા
 સારા આર્ટ્સ કાર્ડ ઉપર અમારે ત્યાંથી મળશે
 વેપારીઓને સારું કમીશન આપવામાં આવશે

ગતિલાલ નથુભાઈ પરિખ
 રાણપુર